МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжкультурні аспекти перекладу

Освітня програма «Англійська мова і література»

Спеціальність 035 Філологія
035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності та результати навчання
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжкультурні аспекти перекладу
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Павлюк Ірина Богданівна
Контактний телефон викладача	0506442227
E-mail викладача	iryna.pavlyuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, семінарські
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	вівторок 13.30

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Міжкультурні аспекти перекладу» має на меті ознайомити студентів з теорією та практикою перекладу як напрямку прикладної лінгвістики та вияву міжкультурної комунікації; сформувати у студентів професійну перекладацьку компетенцію, підготувати їх до міжкультурної комунікації і професійної діяльності в сучасних умовах.

Зміст дисципліни охоплює основні концепції і теорії дослідження англійської мови як іноземної, специфіку фахової термінології, методи дослідження явищ сучасної англійської мови, аналіз сучасних поглядів на дискусійні мовознавчі проблеми (проблема значення слова, омонімію і полісемію, категорії числа та відмінка, проблема роду, різні погляди щодо дієслівних категорій, комунікативні і структурні типи речення). Зазначений курс спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через пошук, читання і реферування англомовної наукової літератури.

3. Мета та цілі курсу

Сформувати у студентів навички та уміння письмового та усного перекладу з англійської мови на українську та з української на англійську; ознайомити з основними положеннями теорії міжкультурного перекладу; ознайомити із сучасними підходами до теорії перекладу з точки зору міжкультурної комунікації; сформувати обізнаність студентів із роллю перекладу в процесі комунікації між англійською і українською мовами, а також між англійською і українською культурами; розглянути міжкультурні паралелі та конкретні приклади перекладу автентичних текстів із різних галузей знань; сформувати у студентів перекладацьку компетентність.

4. Компетентності та результати навчання

4.1. Загальні компетентності

- Здатність зберігати і примножувати моральні, культурні, наукові цінності українського суспільства, зіставляючи їх із цінностями англомовної культури.
- Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, порівняльного аналізу, критичного осмислення інформації з різних джерел.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу отриманої інформації з метою застосування у процесі навчання, у подальшій роботі у закладах освіти, а також здійснення наукового дослідження.
- Здатність застосовувати отримані знання і навики у практичних ситуаціях.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність працювати у команді та автономно.
- Усвідомлення принципів академічної доброчесності.

4.2. Фахові компетентності

- Усвідомлення місця і ролі соціолінгвістики і перекладознавства у структурі філологічної науки.

- Здатність використовувати в професійній діяльності знання теорії та практичні навички перекладу, знання особливостей міжкультурної комунікації при викладанні англійської мови у закладах загальної середньої освіти.
- Здатність використовувати у практичній діяльності основні теорії та концепції про співвідношення мови та культури, взаємозв'язок мови та культури.
- Здатність використовувати у професійній діяльності знання мовних характеристик та національно-культурної специфіки лексичного, семантичного, граматичного та прагматичного аспектів усної/письмової мови, підготовленої/непідготовленої, офіційної/неофіційної мови, як української, так і англійської.
- Здатність сприймати і правильно інтерпретувати міжкультурні особливості інформації англійською мовою з друкованих, аудіовізуальних та електронних ресурсів у сфері соціально-культурного, суспільно-політичного та професійного спілкування.
- Здатність ефективно використовувати українську та англійську мови в усній/письмовій формі у ситуаціях міжкультурного спілкування.

4.3. Результати навчання

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями українською та англійською мовами, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Ефективно працювати з інформацією: добирати її з різних джерел, критично аналізувати, адекватно інтерпретувати, класифікувати, систематизувати.
- Співпрацювати з колегами, представниками інших культур; здійснювати професійну діяльність у галузі перекладу і міжкультурної комунікації.
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- Використовувати набуті знання з теорії перекладу і навички практичного перекладу, знання особливостей міжкультурної комунікації у практичному курсі англійської мови та у подальшому викладанні англійської мови у закладах загальної середньої освіти.
- Знати норми літературної української та англійської мов, вміти застосовувати їх у практичній діяльності.
- Знати і розуміти особливості двох мовних картин світу, ціннісні орієнтири двох культур.
- Володіти понятійним апаратом (україномовною та англомовною версіями) основ перекладу та міжкультурної комунікації.
- Розуміти іншомовні мовні реалії, пов'язані з географічними поняттями, особливостями національної культури, суспільно-політичного життя, державного устрою, економіки, традицій та звичаїв країни.
- Дотримуватися правил академічної доброчесності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	6
практичні	4
самостійна робота	80

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	035 Філологія	3	В

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера-тура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. . Переклад та міжкультурна комунікація: подібності та відмінності: 1) багатогранність перекладацького процесу; 2) міжкультурна комунікація; 3) Міжкультурна компетентність та міжкультурна компетентність перекладача.	лекція, групова робота, семінарське заняття	1, 2, 3, 10,	Проблемні завдання: 1. Розкрийте сутність понять переклад та міжкультурна комунікація 2. Міжкультурна компетенція перекладача	5	лютий
Тема 2 Мовні реалії: 1) поняття мовних реалій; 2) історичні передумови виникнення реалій; 3) особливості їх перекладу	лекція, групова робота, практичне заняття	1, 7, 8, 10	Проблемні завдання: 1. Класифікація реалій. 2. Методи перекладу реалій.	5	квітень
Тема 3. Природа перекладу: теорія еквівалентності: 1) теорія еквівалентності; 2) формальні та семантичні еквіваленти; 3) план вираження та план змісту у перекладі; 4) теорія перекладацьких трансформацій; 5) види перекладацьких трансформацій.	лекція, індивідуальна і групова робота, семінарське заняття	1, 3, 4, 8,	Проблемні завдання: 1. Рівні еквівалентності у перекладознавстві. 2. Проблеми перекладу безеквівалентної лексики. 3. Проблема оказеційних еквіваленті.	5	квітень
Тема 4. Фальшиві друзі перекладача: 1) інтепритація слів у різних мовах; 2) можливі помилки під час перекладу; 3) Міжмовна омонімія та паронімія	самостійна робота	1, 3, 4, 9,	Проблемні завдання: 1. Історичні та культурні передумови виникнення «фальшивих друзів перекладача» 2. Контекстуальне значення слова у процесі перекладу.	5	квітень
Тема 5. Ідіоми та сталі вирази: 1) роль ідіом та сталих	самостійна робота	1, 8, 9, 10,	Проблемні завдання: 1. Структурні та	10	червень

виразів у міжкультурній комунікації; 2) п’ять аспектів ідіоматичних значень; 3) розпізнання, розуміння та методи перекладу ідіом; 4) трактування ідіом та реалій.			граматичні особливості ідіом. 2. Використання ідіом у міжкультурній комунікації 3. Складнощі перекладу ідіом (проблема еквівалентності)		
Тема 6. Контекстуально обумовлене значення: 1) підступність контексту в процесі перекладу; 2) контекстуально обумовлені слова і проблеми їх перекладу; 3) контекстуально не обумовленні слова і проблеми їх перекладу	самостійна робота	1, 2, 6, 10,	Підготувати доповіді: а. Контекстуально обумовленні слова. б. Контекстуально не обумовленні слова.	10	червень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Передбачене одне письмове підсумкове тестування (максимум 40 балів)
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 5 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 35 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 7.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до заліку (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.

7. Політика курсу

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання семінарських завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу (модуль 1). Допуск до заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов’язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час семінарського заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.

Студент, який не набрав 25 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати

допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).

8. Рекомендована література

1. Бордюк Л. Переклад як міжкультурна комунікація: англійська ↔ українська мови / Л. Бордюк. – Львів : Вид-во Львівська політехніка, 2015. – 128с.
2. Корунець І. В. Теорія та практика перекладу. — Вінниця : Нова кн., 2003. — 448 с.
3. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту. — Вінниця : Нова кн., 2004. — 261 с.
4. Тер-Минасова, С.Г. Язык и межкультурная коммуникация: (Учеб. пособие) / С.Г. Тер-Минасова. – М.: Слово / Slovo, 2000. – 624 с.
5. Зайцева, В.А. Актуальные вопросы кросскультурного общения / Basics of Cross-Cultural Communication / В.А. Зайцева. – Минск: БГУ, 2012. — 48 с.
6. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. – Львів : Видавництво при Львівському університеті, 1989. – 216 с.
7. Комиссаров В. Н. Общая теория перевода. — М.: ЧеРо; Юрайт, 2000. — 136 с.
8. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу : Навчальний посібник. – Київ : Юніверс, 2002. – 280 с.
9. Кузенко Г. М. Теорія та практика перекладу (The World of Independing and Translating). – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – 232 с.
10. Сидорук Г.І. Основи перекладознавства: Методична розробка (англійською мовою). - К.: КОНДОР, 2009. - 284 с.